

Lectia 16 / Lektion 16

Grammatik / Gramatică

Die Modalverben / Verbele modale

Verbele modale se mai numesc verbe auxiliare modale deoarece nu apar singure, ci apar însoțite de un verb la infinitiv care exprimă ideea principală a propoziției. În propoziție, verbul modal ia locul doi, iar verbul predicativ va sta pe ultimul loc. Verbele modale schimbă sensul propoziției respective. Forma lor de singular prezintă anumite aspecte neregulate. Verbele modale sunt în număr de șase: **können, müssen, sollen, dürfen, mögen, wollen**. Ți le voi prezenta pe fiecare în parte și îți voi spune în ce situații se folosesc.

- **können, konnte, gekonnt** – a putea

Acesta poate exprima: - *faptul de a fi capabil, apt, talentat*

z.B. : Er kann Deutsch sprechen. / El poate (este capabil) să vorbească germana.

- *prilej, ocazie*

z.B. : Er kann im Sommer nach Wien fahren. / El poate (are prilejul) să plece la Viena în vară.

- *presupunere*

z.B. : Er kann zu Hause sein. / Este posibil să fie acasă.

- **müssen, musste, gemusst** – a trebui (cu sensul de a fi silit)

Acesta poate exprima: - *necesitate*

z.B. : Wir müssen umziehen. / Trebuie să ne mutăm.

- *datorie*

z.B. : Der Ingenieur musste das Auto wochentlich überprüfen. / Inginerul trebuia (avea datoria) să verifice mașina săptămânal.

- *presupunere*

z.B. : Er muss das Fahrrad gestohlen haben. / El trebuie să fi furat bicicleta.

- **wollen, wollte, gewollt** – a putea

Verbul modal *wollen* poate exprima:

- *dorința*

z.B. : Er will ein Haus bauen. / El vrea să construiască o casă.

- *cerința*

z.B. : Herr Wild will nicht, dass hier ein Haus gebaut wird. / Domnul Wild nu vrea să se construiască aici o casă.

- *dorința ireală*

z.B. : Ich wollte, wir wären schon zu Hause. / Eu vroiam ca noi să fi fost deja acasă.

- *adresare politicoasă*

z.B. : Wollen Sie einen Augenblick warten? / Vreți să așteptați un moment?

- **dürfen, durfte, gedurft** – a avea voie, a-i fi permis

Verbul modal *dürfen* poate exprima:

- *permisiunea*

z.B. : Ich darf hereinkommen. / Am voie (îmi este permis) să intru.

- *interdicție*

z.B. : Im Zimmer darf nicht geraucht werden. / În cameră nu este voie (este interzis) să se fumeze.

- *întrebare politicoasă*

z.B. : Darf ich Sie etwas fragen? / Pot să vă întreb ceva?

- *folosirea corespunzătoare a unui lucru*

z.B. : Dieser Stoff darf nicht zu heiß gewaschen werden. / Acest material nu trebuie spălat la o temperatură ridicată.

- **sollen, sollte, gesollt** – a trebui

Verbul modal sollen se traduce la fel ca verbul müssen, numai că sensul lui este diferit. Sollen exprimă:

- o obligație morală, interioară

z.B. : Man soll den anderen immer helfen. / Trebuie să-i ajutăm mereu pe ceilalți.

- soartă, destin

z.B. : Sein Haus sollte er nie wiedersehen. / Casa sa nu o va mai vedea niciodată.

- **mögen, mochte, gemocht** – a-i plăcea, a dori

Acesta poate exprima: - dorința

z.B. : Ich möchte das Buch noch einmal lesen. Aș dori să mai citesc o dată cartea.

- rugămintă politicoasă

z.B. : Möchten Sie morgen Frau Wild anrufen? Ați dori să o sunați mâine pe doamna Wild?

- indiferență, nepăsare

z.B. : Mag sie doch glauben, was sie will! Nu are decât să creadă ce va vrea!

- presupunere

z.B. : Erika mag damals zehn Jahre alt gewesen sein. Erika trebuie să fi avut atunci zece ani.

Die Bruchzahlen / Numeralul fracționar

Numeralul fracționar se formează de la numeralul ordinal la care se adaugă **-l**.

Der Zweite bekam ein Drittel des Hauses. / Al doilea a primit o treime din casă.

Der Jüngste bekam ein Neuntel des Hauses. / Cel mai tânăr a primit a noua parte din casă.

Der Bruder bekam eine Hälfte des Geldes. / Fratele a primit jumătate din bani.

Die Schwester kommt in einer halben Stunde. / Sora vine într-o jumătate de oră.

Die Mutter liest eineinhalb Stunden. / Mama citește o oră și jumătate.

Excepție face: Hälfte = o jumătate (substantiv), halb = jumătate (adjectiv), eineinhalb = unu și jumătate.

Die Wiederholungszahlwörter / Numeralul de repetiție

Numeralul de repetiție se formează de la numeralul cardinal la care se adaugă **-mal**.

Întrebarea la care răspunde este: *Wie oft...?* (De câte ori?)

Ich habe das Buch zweimal gelesen. / Am citit cartea de două ori.

Er isst einmal. / El mănâncă o dată.

Sie telefoniert dreimal. / Ea telefonează de trei ori.

Dacă răspunde la întrebarea: *Das wievielte Mal?* (A câta oară?) sau *Zum wievielten Mal?* (Pentru a câta oară?), atunci se formează de la numeralul ordinal la care se adaugă **Mal**.

Ich bin zum ersten Mal mit dem Zug gefahren. / Am călătorit pentru prima oară cu trenul.

Das zweite Mal mit dem Zug war ich im Donaudelta. / A doua oară cu trenul am fost în Delta Dunării.

Die zehn starke Verben dieser Lektion

infinitiv	imperfekt	participiu II	auxiliar (haben-sein)	Traducerea verbului
scheinen	schien	geschienen	haben	a străluci, a părea
schlafen	schief	geschlafen	haben	a dormi
schlagen	schlug	geschlagen	haben	a bate
schreiben	schrieb	geschrieben	haben	a scrie
schreien	schrie	geschrien	haben	a striga, a țipa
schwimmen	schwamm	geschwommen	sein	a înota
sehen	sah	gesehen	haben	a vedea
sein	war	gewesen	sein	a fi
singen	sang	gesungen	haben	a cânta
sitzen	saß	gesessen	sein	a ședea

Noțiuni generale / Allgemeine Begriffe

Deutsche Sprichwörter / Proverbe în germană

Kleider machen Leute. / Haina face pe om.

Schweigen ist auch eine Antwort. / Și tăcerea este un răspuns.

Hunger ist der beste Koch. / Foamea e cel mai bun bucătar.

Gegen Dummheit ist kein Kraut gewachsen. / Prostia din născare, leac nu mai are.

Erst denken, dann handeln. / Întâi gândește, apoi pornește.

Leicht gesagt, schwer getan. / Ușor de zis, greu de făcut.

Einem geschenkten Gaul schaut man nicht ins Maul. / Calul de dar nu se caută în gură.

Hunde, die bellen, beißen nicht. / Câinele care latră nu mușcă.

Vor eben was du Angst hast, wirst du nicht entkommen. / De ce ți-e frică nu scapi.

Was man nicht im Kopf hat, hat man in den Füßen. / Unde nu-i cap vai de picioare.

Morgenstund' hat Gold im Mund. / Ziua bună se cunoaște de dimineață.

Lügen haben kurze Beine. / Minciuna are picioare scurte.

Den wahren Freund erkennt man, wenn man ihn braucht. / Prietenul la nevoie se cunoaște.

Deine Familie steht zu dir. / Sângele apă nu se face.

Wem Teufel spricht kommt er gelaufen. / Vorbești de lup și lupu-i la ușă.

Stille Wasser sind tief. / Apele line sunt adânci.

Lange und vermehrte Pausen haben uns nur Erfolge gebracht. Und aus diesem Grund legen wir eine Pause ein. / Pauzele lungi și dese ne-au adus numai succese, și din care cauză noi vom lua o pauză.

Bei Pfannkuchen vorwärts, bei Krieg zurück. / La plăcinte înainte, la război înapoi.

Der Herbst ist die Jahreszeit der Änderungen. Die Bäume bekommen zahlreiche Farben bis sie kahl werden, die Zugvögel fliegen nach den südlichen Länder. / Toamna este anotimpul schimbării.

Copacii capătă o mulțime de culori până ajung să fie chei, păsările călătoare zboară spre țările sudice.

Der September ist gekommen und damit soll auch die Aufregung der Schüler größer werden, denn sie beginnen ein neues Schuljahr. / Luna Septembrie a venit și totodată trebuie să devină și emoțiile elevilor mai mari, pentru că ei încep un nou an școlar.

Mein Freund Danni ruft mich an und erzählt mir die Neuigkeiten in seinem Leben. / Prietenul meu Danni mă sună și îmi povestește noutățile din viața lui.

Die Schule beginnt / Școala începe

- Hallo Leonie! Wie gehts dir? Wir haben seit langem nicht mehr gesprochen! / Bună Leonie! Cum îți merge? Nu am mai vorbit de mult timp!

- Hallo Danni! Mir geht es gut, danke. Und dir? Es stimmt, wir sollten öfter telefonieren. / Bună Danni! Îmi merge bine, mulțumesc. Și ție? Ai dreptate, ar trebui să ne sunăm mai des.

- Ja, ich will mit dir mehr sprechen. Ich muss dir sagen, ich bin sehr froh. / Da, eu vreau să vorbesc mai des cu tine. Trebuie să îți spun, sunt foarte fericit.

- Wieso denn? / Cum așa?

- Meine Eltern haben mir endlich ein neues Computer gekauft. Ich darf es in meinem Zimmer stellen und mehr Zeit ins Internet surfen. / Părinții mei mi-au cumpărat în sfârșit un nou Computer. Am voie să îl pun în camera mea și să stau mai mult timp pe internet.

- Das ist ja super, Danni! Ich weiss, wie stark du dir dieses Computer gewünscht hast. Wir können jetzt auch durchs Internet kommunizieren. / Asta e super, Danni! Eu știu, cât de mult ți-ai dorit acest calculator. Acum putem comunica și prin internet.

- Ja. Das werden wir auch machen. / Da. Vom face și asta.

- Und was gibt es Neues, Danni? / Și ce mai e nou, Danni?

- Hmm... der September ist gekommen, die Schule beginnt in einer Woche. Ich habe gar keine Lust darauf. / Hmm... luna Septembrie a venit, școala începe într-o săptămână. Nu am niciun chef de ea.

- Ach, komm schon. Du musst die Schulzeit genießen: du und deine Freunde seid immer zusammen, ihr lernt jetzt auch kluge Sachen... Die Schulzeit soll die schönste Zeitspanne in deinem Leben sein. / Ah, haide acum. Trebuie să savurezi timpul petrecut la școală: tu și prietenii tăi sunteți mereu împreună, învățați lucruri istețe... Perioada de școlar trebuie să fie cea mai frumoasă din viața ta.
- Ja, es ist wahr. Die einzige Sache an der Schule mag ich, dass ich viel Zeit mit meine Kollegen verbringe. / Da, este adevărat. Singurul lucru care îmi place la școală este că îmi petrec mult timp cu colegii mei.
- Musst du dir noch Einkäufe für den Schulbeginn machen? / Mai trebuie să faci cumpărături pentru începutul anului școlar?
- Ja. Ich will morgen früh mit meiner Mutter gehen. Ich muss mir Hefte, Bleistifte, eine neue Schultasche und eine Füllfeder kaufen. / Da. Vreau să merg maine dimineață cu mama mea. Trebuie să îmi cumpăr caiete, creioane, un ghiozdan nou și un stilou.
- Viel Erfolg in dem neuen Schuljahr! / Mult succes în anul școlar nou!
- Danke Leonie. Du bist nett. / Mulțumesc Leonie. Ești drăguță.
- Tschüss Danni! / Pa Danni!

Vocabular / Wörterbuch

die Änderung, die Änderungen = schimbarea, schimbările
 der Baum, die Bäume = copacul, copacii
 zahlreiche = nenumărate
 kahl = chel
 der Zugvogel, die Zugvögel = pasărea migratoare, păsările migratoare
 die Aufregung = emoția
 der Schüler, die Schüler = elevul, elevii
 das Schuljahr = anul școlar
 die Neuigkeit, die Neuigkeiten = noutate, noutăți
 es stimmt = e drept
 wieso = cum așa
 endlich = în sfârșit
 durchs Internet = prin internet
 was gibt es Neues = ce mai e nou
 keine Lust haben = a nu avea chef
 die Schulzeit = perioada de școlar
 die Zeitspanne = perioadă
 schönste = cea mai frumoasă
 verbringen = a petrece
 der Schulbeginn = începutul școlii
 früh = devreme
 das Heft, die Hefte = caietul, caietele
 der Bleistift, die Bleistifte = creionul, creioanele
 die Schultasche, die Schultaschen = ghiozdanul, ghiozdanele
 die Füllfeder, die Füllfedern = stiloul, stilourile
 viel Erfolg = mult succes

Vergiss nicht! / Nu uita!

Die Modalverben / Verbele modale

Verbele modale se mai numesc verbe auxiliare modale deoarece nu apar singure, ci apar însoțite de un verb la infinitiv care exprimă ideea principală a propoziției. În propoziție, verbul modal ia locul doi, iar verbul predicativ va sta pe ultimul loc. Verbele modale schimbă sensul propoziției respective. Forma lor de singular prezintă anumite aspecte neregulate. Verbele modale sunt în număr de șase: **können, müssen, sollen, dürfen, mögen, wollen**. Ți le voi prezenta pe fiecare în parte și îți voi spune în ce situații se folosesc.

- **können, konnte, gekonnt** – a putea

Acesta poate exprima: - *faptul de a fi capabil, apt, talentat*

z.B. : Er kann Deutsch sprechen. / El poate (este capabil) să vorbească germana.

- *prilej, ocazie*

z.B. : Er kann im Sommer nach Wien fahren. / El poate (are prilejul) să plece la Viena în vară.

- *presupunere*

z.B. : Er kann zu Hause sein. / Este posibil să fie acasă.

- **müssen, musste, gemusst** – a trebui (cu sensul de a fi silit)

Acesta poate exprima: - *necesitate*

z.B. : Wir müssen umziehen. / Trebuie să ne mutăm.

- *datorie*

z.B. : Der Ingenieur musste das Auto wochentlich überprüfen. / Inginerul trebuia (avea datoria) să verifice mașina săptămânal.

- *presupunere*

z.B. : Er muss das Fahrrad gestohlen haben. / El trebuie să fi furat bicicleta.

- **wollen, wollte, gewollt** – a putea

Verbul modal *wollen* poate exprima:

- *dorința*

z.B. : Er will ein Haus bauen. / El vrea să construiască o casă.

- *cerința*

z.B. : Herr Wild will nicht, dass hier ein Haus gebaut wird. / Domnul Wild nu vrea să se construiască aici o casă.

- *dorința ireală*

z.B. : Ich wollte, wir wären schon zu Hause. / Eu vroiam ca noi să fi fost deja acasă.

- *adresare politicoasă*

z.B. : Wollen Sie einen Augenblick warten? / Vreți să așteptați un moment?

- **dürfen, durfte, gedurft** – a avea voie, a-i fi permis

Verbul modal *dürfen* poate exprima:

- *permisiunea*

z.B. : Ich darf hereinkommen. / Am voie (îmi este permis) să intru.

- *interdicție*

z.B. : Im Zimmer darf nicht geraucht werden. / În cameră nu este voie (este interzis) să se fumeze.

- *întrebare politicoasă*

z.B. : Darf ich Sie etwas fragen? / Pot să vă întreb ceva?

- *folosirea corespunzătoare a unui lucru*

z.B. : Dieser Stoff darf nicht zu heiß gewaschen werden. / Acest material nu trebuie spălat la o temperatură ridicată.

- **sollen, sollte, gesollt** – a trebui

Verbul modal *sollen* se traduce la fel ca verbul *müssen*, numai că sensul lui este diferit. *Sollen* exprimă:

- *o obligație morală, interioară*

z.B. : Man soll den anderen immer helfen. / Trebuie să-i ajutăm mereu pe ceilalți.

- *soartă, destin*

z.B. : Sein Haus sollte er nie wiedersehen. / Casa sa nu o va mai vedea niciodată.

- **mögen, mochte, gemocht** – a-i plăcea, a dori

Acesta poate exprima: - *dorința*

z.B. : Ich möchte das Buch noch einmal lesen. Aș dori să mai citesc o dată cartea.

- *rugămintă politicoasă*

z.B. : Möchten Sie morgen Frau Wild anrufen? Ați dori să o sunați mâine pe doamna Wild?

- *indiferență, nepăsare*

z.B. : Mag sie doch glauben, was sie will! Nu are decât să creadă ce va vrea!

- *presupunere*

z.B. : Erika mag damals zehn Jahre alt gewesen sein. Erika trebuie să fi avut atunci zece ani.

Die Bruchzahlen / Numeralul fracționar

Numeralul fracționar se formează de la numeralul ordinal la care se adaugă **-l**.

Der Zweite bekam ein Drittel des Hauses. / Al doilea a primit o treime din casă.

Der Jüngste bekam ein Neuntel des Hauses. / Cel mai tânăr a primit a noua parte din casă.

Der Bruder bekam eine Hälfte des Geldes. / Fratele a primit jumătate din bani.

Die Schwester kommt in einer halben Stunde. / Sora vine într-o jumătate de oră.

Die Mutter liest eineinhalb Stunden. / Mama citește o oră și jumătate.

Excepție face: Hälfte = o jumătate (substantiv), halb = jumătate (adjectiv), eineinhalb = unu și jumătate.

Die Wiederholungszahlwörter / Numeralul de repetiție

Numeralul de repetiție se formează de la numeralul cardinal la care se adaugă **-mal**.

Întrebarea la care răspunde este: *Wie oft...?* (De câte ori?)

Ich habe das Buch zweimal gelesen. / Am citit cartea de două ori.

Er isst einmal. / El mănâncă o dată.

Sie telefoniert dreimal. / Ea telefonează de trei ori.

Dacă răspunde la întrebarea: *Das wievielte Mal?* (A câta oară?) sau *Zum wievielten Mal?* (Pentru a câta oară?), atunci se formează de la numeralul ordinal la care se adaugă **Mal**.

Ich bin zum ersten Mal mit dem Zug gefahren. / Am călătorit pentru prima oară cu trenul.

Das zweite Mal mit dem Zug war ich im Donaudelta. / A doua oară cu trenul am fost în Delta Dunării.

Die zehn starke Verben dieser Lektion

infinitiv	imperfekt	participiu II	auxiliar (haben-sein)	Traducerea verbului
scheinen	schien	geschienen	haben	a străluci, a părea
schlafen	schlief	geschlafen	Haben	a dormi
schlagen	schlug	geschlagen	Haben	a bate
schreiben	schrieb	geschrieben	Haben	a scrie
schreien	schrie	geschrien	Haben	a striga, a țipa
schwimmen	schwamm	geschwommen	Sein	a înota
sehen	sah	gesehen	Haben	a vedea
sein	war	gewesen	Sein	a fi
singen	sang	gesungen	Haben	a cânta
sitzen	saß	gesessen	Sein	a ședea

Deutsche Sprichwörter / Proverbe în germană

Kleider machen Leute. / Haina face pe om.

Schweigen ist auch eine Antwort. / Și tăcerea este un răspuns.

Hunger ist der beste Koch. / Foamea e cel mai bun bucătar.

Gegen Dummheit ist kein Kraut gewachsen. / Prostia din născare, leac nu mai are.

Erst denken, dann handeln. / Întâi gândește, apoi pornește.

Leicht gesagt, schwer getan. / Ușor de zis, greu de făcut.

Einem geschenkten Gaul schaut man nicht ins Maul. / Calul de dar nu se caută în gură.

Hunde, die bellen, beißen nicht. / Câinele care latră nu mușcă.

Vor eben was du Angst hast, wirst du nicht entkommen. / De ce ți-e frică nu scapi.

Was man nicht im Kopf hat, hat man in den Füßen. / Unde nu-i cap vai de picioare.

Morgenstund' hat Gold im Mund. / Ziua bună se cunoaște de dimineață.

Lügen haben kurze Beine. / Minciuna are picioare scurte.

Den wahren Freund erkennt man, wenn man ihn braucht. / Prietenul la nevoie se cunoaște.

Deine Familie steht zu dir. / Sângele apă nu se face.

Wem Teufel spricht kommt er gelaufen. / Vorbești de lup și lupu-i la ușă.

Stille Wasser sind tief. / Apele line sunt adânci.

Lange und vermehrte Pausen haben uns nur Erfolge gebracht. Und aus diesem Grund legen wir eine Pause ein. / Pauzele lungi și dese ne-au adus numai succese, și din care cauză noi vom lua o pauză.

Bei Pfannkuchen vorwärts, bei Krieg zurück. / La plăcinte înainte, la război înapoi.